

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Sladkého a soudců JUDr. Jana Zavřela a JUDr. Petry Flídrové, v řízení

o pozůstalosti po : **J. B.**, narozeném XXXXX
posledně bytem XXXXX
zemřelém dne XXXXX

jehož účastníky jsou : **1/L. V.** narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
2/D. N., narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená JUDr. Marií Karasovou,
advokátkou se sídlem Brno, Úvoz 39

o odvolání D. N. proti usnesení Městského soudu v Brně ze dne 7.5.2018, č.j. 59 D 732/2016-135,

takto:

I. Usnesení soudu prvního stupně **se** v odvoláním napadeném výrokem II. a ve výrocích III., IV. a V. **potvrzuje**.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

Usnesením, které bylo napadeno odvoláním soud prvního stupně výrokem I. určil obvyklou cenu majetku a jiných aktiv pozůstalosti 790.833,47 Kč, výši dluhu a jiných pasiv pozůstalosti 16.406 Kč a čistou hodnotu pozůstalosti 774.427,47 Kč, výrokem II. potvrdil nabytí pozůstalosti L. V. a výroky III. až V. rozhodl o nákladech řízení.

Odvolatelka soudu prvního stupně vytýká, že zcela opomenul ustanovení § 1642 a násl. a § 1650 a následující obč.zák., která upravují osobu a ochranu nepominutelného dědice. Je zcela nepochybné, že jako dcera zůstavitele je nepominutelným dědicem. Pokud jde o závěť zůstavitele obsahující část o jejím vydědění, označila toto prohlášení o vydědění za neplatné a důvody neplatnosti této části závěti sdělila písemným podáním. Dědictví neodmítla. Domnívá se, že soudní komisař bez dalšího nemohl pomínout její práva nepominutelného dědice a odkázat ji se žalobou na soud, pokud sám o neplatnosti závěti nechtěl rozhodnout. Již z dikce ustanovení § 113 zákona o zvláštních řízeních soudních je patrné, že v řízení by měl být její povinný podíl vypořádán, což v daném případě nebylo provedeno. Pokud se soudní komisař domnívá, že otázku platnosti závěti z hlediska vydědění nepominutelné dědičky nebyl schopen a oprávněn řešit, měl řízení přerušit podle § 109 odstavec 1 písm. b/ o.s.ř. a odkázat nepominutelnou dědičku na soud.

Závěrem navrhuje, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně, jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. – občanského soudního řádu, dále jen „o.s.ř.“), po zjištění, že odvolání bylo podáno osobou k tomu oprávněnou – účastnicí řízení (§ 201 o.s.ř.), v zákonem stanovené lhůtě (§ 204 odst. 1 o.s.ř.) a směřuje proti usnesení, proti němuž je odvolání přípustné (§ 202 o.s.ř. a contrario), přezkoumal napadené usnesení, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo. Výrok I. nebyl odvoláním napaden a nabyl právní moci.

V projednávané věci bylo zjištěno, že zůstavitel zanechal „závět’ a prohlášení o vydědění“, sepsané formou notářského zápisu z 25.6.2015, v němž za dědičkou veškerého svého majetku ustanovil L. V. a současně s odkazem na ustanovení § 1646 odstavec 1, písm. a) a b) občanského zákoníku vydědil dceru D. N. důvodu, že mu neposkytuje potřebnou pomoc v nouzi a neprojevuje o něj opravdový zájem, který by jako dcera měla projevovat. D. N. v průběhu dědického řízení opakovaně namítala, že důvody pro její vydědění nejsou dány, přičemž platnost závěti z 25.11.2015 nezpochybnila.

Podle rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.7.2018, čj. 21 Cdo 4392/2017-230, ustanovení § 1673 odstavec 2 o.z. ve spojení s procesněprávním ustanovením § 170 z.ř.s. lze použít pouze za situace, kdy v pozůstalostním řízení vznikl spor o dědické právo. Vzhledem k tomu, že nepominutelný dědic (oproti dřívější právní úpravě v zákoně č. 40/1964 Sb.) již nemá právo na dědický podíl z pozůstalosti, nýbrž jen na peněžní částku, rovnající se hodnotě jeho povinného dílu (srov. ustanovení § 1654 odstavec 1 věta první o.z.), stává se, není-li mu dědický podíl zanechán zůstavitelem, pouhým věřitelem dědiců, tudíž mu nesvědčí dědické právo po zůstaviteli. Nejvyšší soud dále konstatoval, že nepominutelní dědicové zůstavitele se mohou (nejsou-li jejich práva na povinný díl uspokojena v rámci pozůstalostního řízení např. dohodou o vypořádání povinného dílu), ve smyslu ustanovení § 1654 odstavec 1 o.z. domáhat žalobou vůči dědicům zůstavitele plnění, spočívajícího ve vyplacení povinného dílu.

Vzhledem k tomu, že odvolatelka v projednávaném řízení o pozůstalosti nezpochybnila platnost závěti zůstavitele ze dne 25.6.2015, ale namítala pouze, že nejsou dány důvody pro její vydědění, a uplatnila své právo nepominutelné dědičky na povinný díl, odvolací soud s ohledem na názor Nejvyššího soudu, prezentovaný ve shora uvedeném rozsudku, usnesení soudu prvního stupně jako věcně správné potvrdil (§ 219 o.s.ř.).

Poučení:

Poučení: Proti tomuto usnesení lze podat dovolání do dvou měsíců ode dne jeho doručení k Nejvyššímu soudu, prostřednictvím Městského soudu v Brně, za splnění podmínek uvedených v § 237 o.s.ř. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud (§ 239 o.s.ř.).

Brno 1. listopadu 2018

JUDr. Petr Sladký, v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje : Jarmila Vilkusová